

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U003009

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-06-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шохов Олександр Сергійович

2. Shokhov Alexander S.

Кваліфікація: 09.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 09.00.02

Назва наукової спеціальності: Діалектика і методологія пізнання

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 06-06-2019

Спеціальність за освітою: історик, викладач історії

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.051.09

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 02.15.31.03

Тема дисертації:

1. Стратегії дослідження комунікації: парадигмальний аспект
2. Communication research strategies: a paradigm aspect

Реферат:

1. Дослідження комунікації – один з мейнстримів сучасної філософії. «Комунікативний поворот» спричинив появу різноманітних ракурсів вивчення комунікації в усіх гуманітарних дисциплінах. Ці доробки нині потребують осмислення і узагальнення. Кожен дослідник намагається дати власну відповідь на питання про те, чим є і чим не є комунікація, і завдяки розмаїттю запропонованих відповідей ситуація ще більше заплутується. Стає нелегко зрозуміти, що таке комунікація сама по собі, та й саме питання про те, що таке комунікація, набуває багатьох додаткових вимірів. Метою дисертаційної роботи є виявлення багатовимірності парадигмального впливу на суб'єкта-дослідника при конструюванні стратегії дослідження комунікації. У роботі отримало подальший розвиток уявлення про парадигмальний аналіз як про процес виявлення підстав, на які спирався дослідник під впливом різних установок. Зроблений висновок про те, що суб'єкт-

дослідник завдяки входженню в ситуацію спостереження на першому рівні рефлексії переживає дисоціацію, а згодом дисперсію і трансформується в композицію комунікативних станів, що безперервно перезбируються. При вхоженні в стан рефлексії другого рівня суб'єкт-дослідник перезбирує себе наново і віднаходить себе як цілістність у становленні, що втримується автокомунікацією. Децентрована рефлексія (різновид рефлексії другого рівня) виявляється важливим інструментом парадигмального аналізу, оскільки дозволяє послідовно стати на місце іншого дослідника, проаналізувати впливи, яким він піддається, а також ніби «із середини» прожити різні дослідницькі ракурси і особисті вибори, що формують індивідуальну стратегію. В роботі проаналізовані уявлення про комунікацію, що виникли під впливом різних парадигм (парадигми складності, системної парадигми в розумінні Н.Лумана, мережевої парадигми, парадигми комунікативного розуму та ін.). Зроблений висновок про те, що парадигми і дослідницькі стратегії взаємно доповнюють одне одну. Парадигма диктує, в який саме спосіб повинно будуватися дослідження, щоб відповідати критеріям науковості, зафіксованим у даній дисципліні, в даному науковому співтоваристві, в даний момент часу. Стратегія дослідження – це шлях, обраний конкретним дослідником, в якому можуть поєднуватися різноманітні епістемічні, парадигмальні, методологічні, теоретичні впливи, а також вплив численних «поворотів». Водночас в обраній стратегії виявляється індивідуальне творче, авторське начало дослідника. Введений у науковий обіг термінологічний конструкт «знаннєве тіло», що являє собою комплекс знань, які увійшли «у плоть і кров» суб'єкта, стали своєрідним аналогом тіла, вирощеного не з білкової матерії, а із «знаннєвої». Розроблене уявлення про парадигму як про своєрідний синтез дослідницьких конструктів, що виникають і постійно перезбируються в комунікації наукового чи філософського співтовариства. Парадигми, епістемі, методологічні підходи, під впливом яких опиняються учасники співтовариства, метафорично зрівнені з комунікативними станами співтовариства, композицією яких наперед визначається комунікація його учасників. Сформульоване уявлення про комунікацію як про дослідницький конструкт, який кожен дослідник «збирає» для вирішення власних наукових і філософських завдань. Запропоноване трактування комунікації як драйвера подієвого часу, здатного змінювати конфігурацію сталих зв'язків та асоціацій між акторами, створювати умови для перезбирання систем або мереж і бути провідником контингентності в ситуації «тут і тепер». Ключові слова: децентрована рефлексія, дослідницький конструкт, збирання, знаннєве тіло, комунікація, конститутивні елементи парадигми, парадигма, стратегія дослідження, суб'єкт-дослідник.

2. Communication studies are in the mainstream of modern philosophy. "Communicative turn" led to the emergence of various perspectives, connected with the research of communication in all humanitarian disciplines. Each researcher tries to give his own answer to the question of what communication is and what is not, and thanks to the diversity of the proposed answers, the situation is even more confusing. It is not easy to understand what communication is by itself, and the question "what is the communication?" takes on very many additional dimensions. The epistemic complexity is arising such more that any attempt to see the "forest behind the trees" or to discover the thread of Ariadne in the constantly created labyrinth of intellectual searches becomes relevant. The aim of the dissertation is to analyze communication research strategies in the context of paradigm influences that are experienced by various researchers. A terminology construct "research strategy" has further developed in this dissertation. It allows speaking about personal choice in situations of polyparadigmality thinking. Thereby a certain research position, which allows us to keep a balance between different vectors of meaning attractions, becomes possible. It is concluded that the subject-researcher, due to the entry into the observation situation in the first reflexion level state, experiences dissociation and then dispersion. The dissertation shows how the classic researcher has transformed into the continuously reassembled integrity of its own communicative conditions held by auto-communication at the second-level reflexion state. One type of this reflexion is "decentralized reflexion" that becomes an important tool for paradigm analysis because it allows us to consistently take the place of every researcher, analyze the influences that he is experiencing, and to live from the inside various research angles and personal choices that form an individual strategy. The work develops further the concept of paradigm analysis as the process of identifying the bases on which the researcher relied under the gravitation of various paradigmatic (epistemic) influences. The metaphor of the surfer researcher, which slides along the waves created by the centers

of paradigmatic attraction, is used. Surfer has to keep away all these centers because he wants to be independence from them. Another way he can lose his philosophy reflexive position. The dissertation considers ideas of communication that have developed in different directions of thinking (the paradigm of complexity, the system paradigm (N.Luhmann's version), the network paradigm, the paradigm of "communicative rationality", etc.). It is concluded that paradigms and research strategies complement each other. The paradigm prescribes exactly how the research should be built in order to meet the scientific criteria established in this discipline in this scientific community at one time or another. The research strategy is the path chosen by a particular researcher in which various epistemic, paradigmatic, and methodological influences can be combined. At the same time, the strategy reveals the author's creativity, his own contribution. A terminological construct "knowledge body" introduced into scientific use. It can be explained as a complex of knowledge that entered "into flesh and blood of researcher", became a peculiar analog of a body grown not from protein matter, but from the paradigms and scientific knowledge of the community. The concept of the paradigm was developed as a kind of synthesis of research constructs, arising and constantly re-assembling in the communication of the scientific or philosophical community. Paradigms, episteme, methodological approaches, influenced by community members, are metaphorically compared with the communicative states of a community, the composition of them predetermines the communication of its members. It was proposed the concept of communication as a "research construction" that each researcher "assembles" to solve his own scientific and philosophical problems. This dissertation contains an interpretation of communication as a driver of event-time, capable of changing the configuration of established connections and associations between actors, creating conditions for reassembling systems or networks and being a conductor for contingency in the situation "here and now". Keywords: research strategy, subject-researcher, assembly, communication, paradigm, constitutive elements of a paradigm, decentralized reflexion, knowledge body, research construct.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богата Лідія Миколаївна
2. Bogata Lidiya M.

Кваліфікація: 09.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петрушенко Віктор Леонтійович

2. Petrushenko Viktor L.

Кваліфікація: 09.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванова Євгенія Михайлівна

2. Ivanova Eugenia M.

Кваліфікація: 09.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Терентьева Людмила Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Терентьева Людмила Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.